

AFSCHRIJF RAPPORT NIEUWE TONGE

Op 25 September 1944 des v.m. 9.30 uur cirkelden boven de Krammer 2 geallieerden vliegtuigen (jagers) gaande in Oostelijke richting, waar zij ter hoogte van Steenbergse onder vuur werden genomen door 2 Duitse schepen waarover zij heel laag heen cirkelden, na enkele minuten stortte een ervan ter hoogte van de Steenbergse vliet in het water, terwijl de ander de richting van Battenoord heen kwam hetgeen gepaard ging met grote knallen en achter zich latende een grote rookpluim.

Opeens helde de machine sterk over en sprong de piloot eruit, waarna de machine een kilometer vanaf Battenoord in het water stortte. De piloot gebruik makende van een valscherm dreef door de sterke wind in de richting de zandplaat en kwam ongeveer 4 km. van ooggetuige in het water, hetgeen slechts enkele minuten geduurd had, daar hij zeer snel viel en van gering hoogte. Daar ik dit vreselijk vond en niet kunnende helpen stond ik daar hulpeloos wat te doen, doorde hoge zeeën kon ik hem niet zo spoedig in het oog krijgen, doch na enkele ogenblikken meende ik iets te onderscheiden en jawel ik had goed gezien en nu dreef de piloot door de sterke eb het zeegat uit. Hem daar te laten verdrinken nee dat mocht niet, met vereende krachten een roeiboort te water gedragen en er op los, bij hoge zee en zware regenbuien, doch na een goed uur van zware arbeid mocht het ons gelukken hem te bereiken en hem verkleumd van water en koude in ons bootje te halen.

Hoe gelukkig en blij hij was spraken zijn ogen, daar wij hem niet konden verstaan en wij het genogen eenvriend te hebben gered, die voor ons zijn leven waagde.

Na hem onze kleren (jassen) te hebben aangetrokken en ermee teogedkt ging het weer op huis aan hetgeen bij de sterke eb en tegenwind arbeid kostte, doch het gelukte aan de wal te komen, waar hij door een menigte mensen hartelijk welkom werd geheten.

Bij de warme kachel die voor hem opgestookt was heb ik hem zijn natte plunje uitgedaan en flink gewreven met warme doeken en hem van droge kleren voorzien, hetgeen hem goed deed en warme koffie en grogje naar binnen had heeft hij ook nog mijn costume aangetrokken en toen was hij in een burger herboren. Het was onderwijl 2 uur n.m. geworden, daar ik ook nog niet ontbeten had hebben wij gezamenlijk de maaltijd genuttigd hetgeen hem niet bijzondersmaakte door de koude en het zeewater, dat hij naar binnen had gekregen. En wat toen? hem doen ver dwijnen ging niet vanwege de grote menigte die was samengestroomd, dus sprak men de moffen bellen; wat eenschok, doch de marechaussee moest zijn maatregelen nemen en een uurtje later hebben de "Heren" hem wezen halen, hetgeen nogla ten gunste van hem verliep met antwoord dat ik mijn kleren de volgende dag in Middelharnis kon komen halen, hetgeen geschiedt is, doch mijn costume alleen was er doch mijn onderkleren en mijn sokken en schoenen waren er niet, op mijn vraag waarheen hij was gegaan zeiden ze me, dat hij des 's morgens naar Hellevoetsluis was gebracht, hetgeen ik jammer vond daar ik hem graag nog even gezien had, daar ik hem nog wat had willen toestoppen, doch helaas dat ging niet. Uit zijn kleren die wij hadden opgeborgen heeft hij alles genomen, wat zijn bezit was en bij ons achtergelaten (hetgeen nog in mijn bezit) en de Duitsers een lange neus die al spoedig zijn kleren onderzochten en niets meer vonden, wat de andere dag nog mochte bracht, daar ze niet geloofden dat er niets meer was, doch ik hield maar vol er is niets.

AFSCHRIJFT RAPPORT NIEUWE TONGE

Ondergetekende heeft de ser U Weledelgestrenge beleefd het volgende te rapporteren:

Nadat het mij op Maandag, 25 September 1944 te omstreeks 11.30 uur bij geruchten was bekend geworden, als soude in de rivier de Krammer onder de gemeente Nieuwe Tonge (Battencoord) vermoedelijk een Engels vliegtuig (jager) zijn neergeschoten, heb ik, Jan Verhoek, Wachtmeester-Commandant der post Marchenussse Nieuwe-Tonge behorende tot opgemelde Oceep, mij onverwijld naar opgegeven plaats begeven en mij aldaar in verbinding gesteld met de havenmeester G. Luchtenburg teneinde maatregelen te treffen tot redding van eventuele drinkelingen.

Weldra bleek mij aldaar op a-nwijzing van genoemde G. Luchtenburg, dat het staartgedeelte van genoemd vliegtuig voor de ingang van de haven op plus minus een kilometer afstand van de kade verwijderd, boven de waterspiegel uitstak, terwijl op ruim ter halver breedte van genoemde rivier, zeer vaag de gestalte van een persoon nu en dan tussen de hoge gelben zichtbaar was, afrijvende in Westelijke richting.

Ik Wachtmeester, heb mij daarna met genoemden Havenmeester en nog een tweetal roeiers gebroeders Anthonie en Johannes Anthonie Ruijs (de laatste inmiddels overleden), beiden wonende te Oude-Tonge, met een aldaar liggende roeiboort naar dien persoon begeven, die bij onze nadering reeds van verre met beide armen blijkbaar seincende bewegingen maakte om de aandacht op zich te vestigen. Nadat gekomen zijnde bleek het ons, inderdaad een Engels piloot te zijn die zich door middel van een paar peddels in een Oranje rubberboot voortbewoog.

Bedeelde piloot, die reeds blauw en verstijfd van de koude was, en blijkbaar reeds veel zoutwater binnengekegen had, konden wij slechts met de grootste moeite aan boord van onze roeiboort krijgen, waarmede wij wederom met hem naar de haven te Battencoord terugkeerden.

In verband met het buitengewone gure herfstweer op dat tijdstip, hebben wij hem op de buitenhelling van de boot neergelgd en met een paar dikke jassen en zakken toegekleed alvorens de terugtocht te aanvaarden. Hij is daarna naar de woning van neergenoemde havenmeester gebracht, die hem van droge kleding en een warme maaltijd voorsag. Bij deze gelegenheid werd het aldaar inmiddels samengestroomde publiek door mij en mijn in-middels ter assistentie verachteen collega Wolfert te Herkingen op behoorlijke afstand gehouden, waarbij zich geen onregelmatigheden voordeden en dat aan onze bevelen gehoorzende. Het neergesorte vliegtuig was gemerkt X J 650 W. Het is niet geborgen, daar het aan het einde van de krib nagenoeg te platteer geslagen is. De vliegeruitrusting bestond in een Oranje-rubberboot, met toebehoren. Een avensveet, drie stakkaarten, vijf lichtkogels, verschillende vlieger-instrumenten, een paar handschoenen een suurstofapparaat en een rubber vlieghap. Vuurwapenen werden door mij Wachtmeester niet op hem bevonden. Wel bevonden wij bij feuilleering op hem enige Franse en Belgische bankpapier alsmede 2 Hollandse bankbil-jetten van f. 10.00 een pijpen en een zakdoek. Alle genoemde goederen behorende tot de vliegeruitrusting, zijn door mij vervolgens in overleg met genoemden havenmeester in diens woning opgeborgen, teneinde deze aan de Duitse weermacht te onttrekken.

Hierna is bedeelde piloot genaamd Ho Wittstrive, wonende te New-Cast (E) na daartoe vooraf de voorgescreven meldingen te hebben verricht, ter plaatse aan de Duitse instantie overgegeven.

De Wachtmeester,
Post-Commandant:
w.g. J. Verhoek.

2e. DIVISIE KONINKL. MARECHAUSSEE.

GROEP OOLTGENSPLAAT.

POST NIEUWE-TONGE.

Nieuwe-Tonge, 19 Juni 1945.

AAN

den Heer Distr.-Commandant B.S.

District IX

te

M I D D E L H A R N I S .

ONDERWERP:

Aanhouding Engelsch Piloot.

Bijlage: Geene.

Ondergeteekende heeft de eer U Weledelgestrengde beleefd het volgende te rapporteeren:

Nadat het mij op Maandag, 25 September 1944 te omgtreek 11.30 uur bij geruchten was bekend geworden, als zoude in de rivier de Krammer onder de gemeente Nieuwe-Tonge (battenoord) vermoedelijk een Engelsch vliegtuig (Jager) zijn neergeschoten, heb ik, JAN VERHOEK, Wachtmeester-Commandant der Post Marechaussee Nieuwe-Tonge behorende tot opgemelde Groep, mij onverwijld naar gemelde plaats begeven en mij aldaar in verbinding gesteld met den Havenmeester C. LUCHTENBURG teneinde maatregelen te treffen tot redding van eventueele drenkelingen.

Weldra bleek mij aldaar op aanwijzing van genoemden C. Luchtenburg, dat het staartgedeelte van bedoeld vliegtuig voor den ingang van de haven op plus minus een kilometer afstand van de kade verwijderd, boven den waterspiegel uitstak, terwijl op ruim ter halver breedte van genoemde rivier, zeer vaag de gestalte van een persoon nu en dan tusschen de hoge golven zichtbaar was, afdrijvende in Westelijke richting.

Ik Wachtmeester, heb mij daarna met genoemden Havenmeester en nog een tweetal roeiers gebroeders Antonie en Johannes Antonie Buijs (de laatste inmiddels overleden), beiden wonende te Oude-Tonge, met een aldaar liggen de roeiboort naar dien persoon begeven, die bij onze nadering reeds van verre met beide armen blijkbaar geinende bewegingen maakte om de aandacht op zich te vestigen.

Nader gekomen zijnde bleek het ons, inderdaad een Engelsche Piloot te zijn die zich door middel van een paar peddels in een Oranje-rubberboot voortbewoog.

Bedoelde piloot, die reeds blauw en verstijfd van de koude was en blijkbaar reeds veel zout water binnengekregen had, konden wij slechts met de grootste moeite aan boord van onze roeiboort krijgen, waarmede wij wederom met hem naar de haven te Battenoord terugkeerden.

In verband met het buitengewone gure herfstweer op dat tijdstip, hebben wij hem op de buitenhelling van de boot neergelegd en met een paar dikke jassen en zakken toegedekt alvorens de terugtocht te aanvaarden.

Hij is daarna door ons naar de woning van meergenoemden Havenmeester overgebracht, die hem van droge kleding en een warm middagmaal voorzag. Bij deze gelegenheid werd het aldaar inmiddels samengestroomde publiek door mij en mijn inmiddels ter assistentie verschenen collega WOLFERT te Herkingen op behoorlijken afstand gehouden, waarbij zich geen ongeregelheden voordeden en dat aan onze bevelen gehoorzaamde.

Het

